Науковий вісник Ужгородського університету
Серія Біологія, Випуск 21, 2007: 182–186
© Мателешко О., 2007

УДК 595.76

ФАУНІСТИЧНІ ЗНАХІДКИ ЖУКІВ-СТАФІЛІНІД (COLEOPTERA, STAPHYLINIDAE) ІЗ ЗАКАРПАТТЯ

О. Ю. Мателешко

Фауністичні знахідки стафілінід (Coleoptera, Staphylinidae) із Закарпаття. — О. Ю. Мателешко. — *В статті подано результати багаторічних досліджень фауни жуків-стафілінів Закарпаття. Наведено нові знахідки і екологічні особливості 82 видів. 41 вид стафілінів є новими для Закарпаття, серед них п'ять видів (Pseudomedon obscurellus (Erichson, 1840), Platydomene bicolor (Erichson, 1840), Lathrobium fennicum Renconen, 1938, Tachyporus corpulentus (J. Sahlberg, 1876), Aloconota pfefferi (Roubal, 1929)) вперше наведені нами для фауни України.*

Ключові слова: *Твердокрилі, стафіліниди, фауна, екологія, Закарпаття, Україна.*

Адреса*: Кафедра ентомології,Ужгородський національний університет, вул. Волошина, 32, Ужгород, 88000, Україна, e-mail: kafentom@univ.uzhgorod.ua.*

Faunistic records of the Staphylinidae (Coleoptera) from Transcarpathia. — A. Mateleshko. — *The results of long standing Staphylinids beetles fauna investigations of Transcarpathia are presented. New finds and ecological peculiarities of the 82 species are given. 41 species of staphylinids are new for Transcarpathia, five among them (Pseudomedon obscurellus (Erichson, 1840), Platydomene bicolor (Erichson, 1840), Lathrobium fennicum Renconen, 1938, Tachyporus corpulentus (J. Sahlberg, 1876), Aloconota pfefferi (Roubal, 1929)) are recorded for Ukraine for the first time.*

Keywords*: Coleoptera, Staphylinidae, fauna, ecology, Transcarpathia, Ukraine.*

Adress*: Department of Entomology, Uzhgorod National University, 32 A. Voloshyn St., Uzhgorod, 88000 – Ukraine, e-mail: kafentom@univ.uzhgorod.ua.*

Вступ

Стафіліни (Staphylinidae) – одна з найбільших груп серед твердокрилих, що нараховує у світовій фауні понад 30000 видів. Родина коротконадкрилих є найчисельнішою у видовому відношенні серед інших родин жуків Закарпаття і за приблизними підрахунками нараховує тут понад 1000 видів, тобто близько 1/5 всієї колеоптерофауни області. Разом з тим, як фауна, так і екологія стафілінів залишаються слабо вивченими через труднощі, пов'язані зі зборами та визначенням чисельних представників родини.

Перші фрагментарні відомості про твердокрилих м. Ужгорода містяться в працях угорських дослідників Л. Абафі-Айгнера [6], Л. Біро [7], Д. Куті [8], Ш. Мочарі [10]. Найповніші узагальнені дані щодо стафілінів Закарпаття станом на першу половину XX-го століття містяться в праці Яна Роубала "Katalog Coleopter (brouku) Slovenska a Podkarpatska" [11, 12]. Спеціальні дослідження фауни і екології стафілінів Закарпаття проводив Ю. О. Богданов [1, 2], який наводить для області 485 видів з 89-ти родів, що належать до 8-ми підродин. Відомості відносно стафілінів Українських Карпат містяться також у працях А. А. Петренка [4, 5]. Слід зазначити, що вказані автори не досліджували підродини Scaphidiinae і Pselaphinae, які вважались окремими родинами.

Матеріал і методика

Матеріалом для написання статті послужили результати досліджень автора у різних біотопах всіх висотно-рослинних поясів Закарпаття протягом 1980-2006 рр. Дослідження проводились за загальноприйнятими ентомологічними методиками: косіння ентомологічним сачком, ручний збір, просіви різних органічних субстратів, застосування ґрунтових пасток, тощо. Матеріал зібраний автором і знаходиться в його робочій колекції. Класифікацію жуків подано за Дж. Лоуренсом і А. Ньютоном [9].

Результати

Стафілінідофауна Закарпаття досліджена нерівномірно. Найкраще вивченими є підродини Omaliinae, Oxyporinae, Paederinae, Staphylininae, Tachyporinae. Відносно добре вивчені Oxytelinae, Steninae, Xantholiinae. Сучасні ж відомості щодо більшості представників Aleocharinae і Pselaphinae Закарпаття неповні або відсутні. Нижче подаємо фауністичні знахідки рідкісних і маловідомих для Закарпаття видів стафілінід. Зірочкою (*) позначено види, які вперше вказані нами для території Закарпаття; в дужках після дати вказано кількість облікованих особин.

***Caryoscapha limbata* (Erichson, 1845)** с. Кам'яниця, 26.05.1999, 14.05., 30.07., 16.08.2003 (9); с. Жорнава, 1.05.2001 (2); г. Бужора, 1.08.2002 (1); с. Заричево, 9.05.2003 (2); м. Ужгород, 11.05.2003 (3); г. Черемха, 17.05.2003 (1); г. Берці, 24.05.2003 (2); с. Ворочево, 23.08.2003 (4); с. Камяницька Гута, 6.09.2003 (1). Не рідкісний на деревних грибах (*Fomes*, *Pleurotus*, *Hericium*, тощо).

***Siagonium quadricorne* Kirby et Spence, 1815** с. Ворочево, 9.08.2003 (1); с. Невицьке 2.08.2005 (2). Зустрічається під корою листяних разом із *S. humerale* Germar, 1817.

***Thoracophorus corticinus* Motschulsky, 1837** ок. с. Кам'яниця, 31.05.1998 (1); ок. с. Жорнава, 1.05.2001 (1); с. Оноківці, 16.06.2004 (1). Жуки знайдені під корою *Fagus silvatica* і *Acer pseudoplatanoides* разом з мурашками *Lasius brunneus*, а також під корою *Salix* разом з мірмекофільним *Scydmaenus hellwigi* (Herbst, 1792) [3].

***Olisthaerus substriatus* (Paykull, 1790)** хр. Чорногора, ур. Товстий Грунь, 5.06.1999, 11.07.2001 (5); Горгани, г. Озірна, 6.08.1999 (2); хр. Свидовець, г. Труфанець (Стара), 11.07.2000 (2). Знайдений тільки під корою лежачих стовбурів *Abies* у верхньому лісовому поясі.

***Acrolocha amabilis* (Heer, 1841)** с. Невицьке, 15.10.2005, в трутовиках на буці (5).

***Phyllodrepa linearis* (Zetterstedt, 1828)** (=*scabriuscula* Kraatz, 1858) Горгани, г. Кам'янка, 9.08.2000, під корою *Abies* (4).

***Hapalaraea pygmaea* (Paykull, 1800)** Зустрічається досить часто у серпні-жовтні в передгір'ях і нижньому лісовому поясі в гниючих грибах і дуплах буків: с. Кам'яниця, 15.06.1999, 20.08.2002 (2); с. Ворочево, 20.09.2002, 9.08., 23.08.2003 (5); с. Оріховиця, 31.08.2003, 22.09.2005 (7); с. Кам'яницька Гута, 6.09.2003 (5); г. Плішка, 9.11.2003 (3); с. Оноківці, 28.09.2005, 10.11.2005 (4).

***Phloeostiba plana* (Paykull, 1792)** с. Невицьке, під корою бука, 17.02.2003 (2).

****Phloeonomus punctipennis* (C.Thomson, 1867)** с. Невицьке, під корою бука, 17.02.2003 (2).

***Phloeonomodes minimus* (Erichson, 1839)** с. Ворочево, 7.04.1999 (1); с. Невицьке, 15.05.2000 (1). Трапляється зрідка під корою буків.

****Xylostiba bosnica* (Bernhauer, 1902)** с. Кам'яниця, під корою дуба, 17.02.2003 (3).

****Xylostiba monilicor*nis (Gyllenhal, 1810)** с. Ворочево, під корою бука, 7.04.1999 (2).

***Arpedium quadrum* (Gravenhorst, 1806)** с. Оноківці, наплави р. Уж, 27.04.2005 (1).

***Acidota crenata* (Fabricius, 1792)** полонина Руна, під каменем, 17.06.1998 (1).

***Eudectus giraudi* (Redtenbacher, 1857)** ок. с. Кам'яниця, під мохом на стовбурі бука, 27.05.1999 (1).

***Syntomium aeneum* (P. Müller, 1821)** г. Озірна, вершина, 3.05.1998 (2); с. Ворочево, 26.06.1998 (1); с. Оноківці, 21.06.1999 (5); г. Кам'янка, вершина, 10.08.1999 (1); с. Невицьке, 3.03.2002, 3.02.2003 (3). Переважно під каменями і мохом.

***Manda mandibularis* (Gyllenhal, 1827)** с. Кам'яниця, берег потока, 15.07.2000 (1).

****Aploderus caesus* (Erichson, 1839)** с. Невицьке, наплави р. Уж, 30.04.2005 (1).

***Oxyporus rufus* (Linnaeus, 1758)** ок. с. Заричево, 29.05.1999 (1). Вказаний як частий [11], вид зустрічається зрідка на деревних грибах.

***Oxyporus maxillosus* Fabricius, 1792** с. Кам'яниця, 14.05.2003 (4); г. Берці, 24.05.2003 (1); г. Плішка, 31.07.2003 (1); с. Ворочево, 12.08.2003 (2); с. Оноківці, 28.09.2005 (1). На плодових тілах деревних грибів.

***Stenus asphaltinus* Erichson, 1840** с. Невицьке, підстилка букового лісу, 19.01.2002 (1); с. Кам'яниця, на грунті у світлому лісі, 2.08.2005 (1).

***Stenus aterrimus* Erichson, 1839** ок. с. Невицьке, в мурашнику *Formica*, 2.05.1999 (2).

****Stenus fornicatus* Stephens, 1833** с. Берегуйфалу, 26.04.1996 (1); хр. Чорногора, ур. Цибульник, 3.07.1996 (1); с. Тисянка, 27.10.1998 (1). Зустрічається по берегах боліт.

***Stenus incanus* Erichson, 1839** с. Говерла, берег водойми, 20.08.1995 (1).

****Stenus incrassatus* Erichson, 1839** сел. Солотвина, берег болота, 10.06.1999 (1).

****Stenus kolbei* Gerhardt, 1893** с. Циганівці, узлісся дубового лісу, 20.08.2000 (2).

****Stenus lustrator* Erichson, 1839** с. Стужиця, берег заболоченого потока, 24.04.1998 (2).

***Stenus maculiger* Weise, 1875** с. Ставне, 19.05.1996 (1); м. Ужгород, 5.03.1998 (2); ур. Кузій, 8.07.2000 (1). На берегах річок і потоків.

***Stenus reitteri* Weise, 1875** полонина Ворожеска, берег потока, 27.07.1995 (1).

****Stenus solutus* Erichson, 1840** с. Невицьке, берег болота, 29.10.1998, 16.05.1999 (4).

***Stenus stigmula* Erichson, 1840** м. Ужгород, берег р. Уж, 5.03.1998 (1).

***Dianous coerulescens* (Gyllenhal, 1810)** ур. Діана, 20.07.1996 (1); ур. Кузій, 10.06.1999, 8.07.2000 (3); с. Ворочево, 15.06.1999 (1); с. Жорнава, 1.05.2001 (1); ур. Товстий Грунь, 11.07.2001 (2). На берегах потоків.

****Medon ripicola* (Kraatz, 1854)** м. Ужгород, берег р. Уж, 15.03.2002 (1).

****Pseudomedon obscurellus* (Erichson, 1840)** с. Оріховиця, в польоті, 6.11.2003 (1).

****Scopaeus gracilis* (Sperk, 1835)** с. Оноківці, наплави, 30.10.2002.

****Lobratium multipunctum* (Gravenhorst, 1802)** с. Ворочево, пасовище, 5.05.1999 (2).

***Platydomene angusticolle* (Lacordaire, 1835)** с. Заричево, 20.05.2001 (5); с. Кострино, 6.05.2002; с. Оноківці, 31.03.2003 (1); с. Ворочево, 23.04.2003 (1); с. Оріховиця, 22.03.2004 (1). В наплавах річок після весняних повеней.

***Platydomene bicolor* (Erichson, 1840)** с. Оноківці, наплави р. Уж, 19.04.2004 (1).

****Platydomene picipes* Erichson, 1840)** с. Оноківці, наплави р. Уж, 19.03.2004 (4).

***Platydomene sodalis* (Kraatz, 1857)** ок. м. Ужгород, 3.03.1998 (1); с. Оріховиця, 22.03.2000 (5); с. Оноківці, 31.03.2001 (2); с. Ворочево, 23.04.2003 (1); с. Жорнава, 17.06.2005 (1). Зустрічається разом з *P. angusticolle*.

***Lathrobium ripicola* (Czwalina, 1888)** ок. с. Кам'яниця, берег потока, 26.05.1999 (1).

****Lathrobium fennicum* Renconen, 1938** м. Чоп, берег болота, 10.09.1995 (1); с. Руські Комаровці, підстилка під дубом, 25.03.2005 (1).

***Dolicaon biguttulus* (Lacordaire, 1835)** с. Невицьке, наплави р. Уж, 21.05.2005 (1).

***Gauropterus fulgidus* (Fabricius, 1787)** м. Ужгород, наплави р. Уж 3.04.2004 (1).

***Hesperus rufipennis* (Gravenhorst, 1802)** с. Невицьке, 17.08.2002, 10.08.2003 (4); с. Кам'яниця 8.01.2005, 23.09.2005 (6); с. Ворочево, 9.08.2003 (1); с. Оріховиця, 17.08.2003 (3). Найчастіший в гниючих грибах, а також в дуплах і на витікаючому сокові дерев.

****Bisnius subuliformis* (Gravenhorst, 1802)** (=*fuscus* Gravenhorst, 1802) ок. с. Оріховиця, в дуплі дуба, де було гніздо *Vespa crabro* 25.10.2003 (2); там же, на стовбурі дуба, 23.10.2005 (1).

***Philonthus cyanipennis* (Fabricius, 1792)** Досить частий в гниючих грибах в передгір'ях і нижньому лісовому поясі: м. Ужгород, 19.03.1999 (2); с. Невицьке, 11.08.2002, 2.08.2005 (7); ур. Сирий поток, 22.06.2003 (2); с. Стричава, 20.07.2003 (2); с. Новоселиця, 23.07.2003 (2); Дубки, 6.09.2003 (4).

****Philonthus rufimanus* Erichson, 1840** м. Ужгород, берег р. Уж, 27.06.1998 (1).

***Philonthus caerulescens* (Lacordaire, 1835)** ок. м. Ужгорода, берег р. Уж 27.06.1998 (1).

****Philonthus nigrita* (Gravenhorst, 1806)** м. Ужгород, 29.04.1984 (1); с. Жорнава, сфагнове болото, 17.06., 12.09.1999 (3).

***Rabigus pullus* (Nordmann, 1837)** с. Оноківці, наплави р. Уж, 15.03.2002 (1).

***Onychophilonthus marginatus* (Stroem, 1768)** ок. с. Жденієво, 23.05.1986 (1); ок. с. Кам'яниця, 20.07.2001 (1); с. Ставне, 8.06.2003 (1); ок. с. Княгиня, г. Стінка, 14.06.2003 (1). Зустрічається в лісах на гниючих органічних рештках.

***Gabrius exiguus* (Nordmann, 1837)** с. Невицьке, берег болота, 25.07.1999 (2).

***Gabrius exspectatus* Smetana, 1952** с. Невицьке, берег болота, 25.07.1999 (3).

***Gabrius femoralis* (Hochhuth, 1851)** м. Ужгород, 25.08.1999 (1); с. Оноківці, 15.04.2005 (1). В лісовій підстилці.

***Gabrius trossulus* (Nordmann, 1837)** с. Невицьке, берег болота, 6.11.2005 (2).

***Gabrius suffragani* Joy, 1913** с. Тисянка, 6.10.1996 (7); ок. с. Кам'яниця, ур. Сирий Поток, 25.05.1999 (2). Зустрічається на берегах водойм.

***Staphylinus chloropterus* Panzer, 1796** с. Ставне, 25.05.1996 (1); с. Ворочево, 25.04.1999 (1); м. Ужгород, 7.09.1998, 16.04.2000 (3); с. Оноківці, 19.09.1998 (2); с. Невицьке, 13.06.1999 (1). Не рідкісний в лісах передгір'їв.

***Emus hirtus* (Linnaeus, 1758)** ок. с. Кам'яниця, в коров'ячому гної 5.05.1984 (2).

***Astrapaeus ulmi* (Rossi, 1790)** ок. м. Ужгород, під каменем в кар'єрі, 22.04.2001 (1); с. Оноківці, під послідом собаки, 14.05.2005 (1); м. Ужгород, під каменями на луці, 16.05.2005 (3).

***Velleius dilatatus* (Fabricius, 1787)** ок. с. Невицьке, під корою і в трухлій деревині всихаючого дуба, з якого витікав сік, разом з *Carabus intricatus* L. і *Dorcus parallelopipedus* L., 25.07.20 (10).

****Quedius brevicornis* (C. Thomson, 1860)** с. Оноківці, в дуплах буків, 10.11.2005 (3).

***Quedius brevis* Erichson, 1840** с. Невицьке, у *Formica rufa*, 30.04., 2.05.1999 (1); с. Кам'яниця, у *Formica rufa*, 30.08.2003 (1); с. Оноківці, у *Lasius fuliginosus*, 14.05.2005 (2).

****Quedius infuscatus* Erichson, 1840** Чорногора, ур. Товстий Грунь, 5.06.1999 (1); с. Невицьке, 2.08.2003, 23.08.2004 (2). Трапляється в грибах на стовбурах бука.

***Quedius invreae* Gridelli, 1924** г. Плішка, 10.06.2000 (1); ок. с. Ворочево 29.07.2001, в моховi на стовбурі явора (1).

***Quedius lucidulus* Erichson, 1839** с. Кам'яниця, в грибах, 4.05.2003 (2).

***Quedius microps* Gravenhorst, 1847** ок. с. Ворочево, 29.07.2001 (5), 30.08.2003, 31.07.2005 (6); с. Оноківці, 2.01., 30.10.2005 (3). Найчастіший в дуплах дерев.

***Quedius riparius* Kellner, 1843** с. Ворочево, 20.07.1998, 23.04.2003 (5); с. Мерешор, 7.08.2000 (2). На берегах потоків.

***Quedius scitus* (Gravenhorst, 1806)** с. Шаян, підстилка під дубом, 21.06.1998 (1); г. Кам'янка, вершина, 10.08.1999 (1).

***Quedius truncicola* (Fairmaire et Laboulbene, 1856)** (=*ventralis* (Aragona, 1830)) досить часто зустрічається в передгір'ях в дуплах дерев і в гниючих грибах: м. Ужгород, 24.09.1999, 19.08.2001 (2); с. Ворочево, 9.08.2003 (1); с. Невицьке, 15.10.2001, 2.08. 2002 (4); с. Кам'яниця, 7.09.2002 (3); с. Оріховиця, 19.07.2005 (2).

***Quedius unicolor* Kiesenwetter, 1847** ок. с. Синевир, болото "Замшана", висіяний із сфагнового моху, 9.08.1999 (1)

***Trichophya pilicornis* (Gyllenhal, 1810)** ур. Товстий Грунь, берег потока, 4.09.1999 (2); с. Оноківці, наплави р. Уж, 5.04.2001 (1); с. Жорнава , лісова підстилка, 1.05.2001 (1); ок. с. Кам'яниця, льот, 25.05.2001, 4.05.2003 (4); с. Невицьке, 3.03.2002

(1); м. Ужгород, 15.03.2002 (1); с. Заричево, 9.05.2003 (1).

****Mycetoporus forticornis* Fauvel, 1875** с. Невицьке, на зимівлі у підстилці буково-дубового лісу, 16.01.2005 (2).

***Mycetoporus lepidus* (Gravenhorst, 1802)** (=*brunneus* (Marsham, 1802)) г. Кам'янка, вершина, 10.08.1999 (1).

***Bryoporus multipunctus* Hampe, 1867** с. Шаян, підстилка під дубом, 21.06.1998 (1); ок. с. Кам'яниця, кар'єр, вечірній льот, 25.05.2001 (1).

***Carphacis striatus* (Olivier, 1795)** Звичайний на міцеліях і плодових тілах деревних грибів.

***Lordithon speciosus* (Erichson, 1839)** ур. Товстий Грунь, 7.06.1999 (1); с. Невицьке, 22.08., 24.08.2001 (3); с. Ворочево, 18.05.2002 (1); с. Кострина, 21.06.2003 (2); м. Ужгород, 21.09.2005 (1). Досить часто зустрічається в грибах, переважно в нижньому лісовому поясі.

****Lordithon pulchellus* (Mannerheim, 1831)** ок. м. Чоп, 27.10.1998 (1); ок. с. Береги, ур. Атак, 5.06.2004 (9); с. Шоломонове, 13.08.2005 (3). Зустрічається на плодових тілах трутовика *Laetiporus sulphureus*.

****Sepedophilus bipunctatus* (Gravenhorst, 1802)** с. Оноківці, під корою верби, 22.02.1998 (3).

****Tachyporus corpulentus* (J. Sahlberg, 1876)** м. Ужгород, під корою сосни, 7.02.1999 (4); 12. і 19.12.2004 (6).

***Tachinus rufipennis* Gyllenhal, 1810** ок. с. Жденієво, під каменем, 23.05.1986 (1).

***Coproporus colchicus* Kraatz, 1858** ок. с. Невицьке, 23.11.2002, 28.04., 2.08., 17.08.2003 (4); с. Оріховиця, 15.06.2004; (1); 3.09.2004 с. Оноківці (1). Зустрічається під корою і в трухлій деревині бука, верби, сосни.

***Brachidia exigua* (Heer, 1839)** ок. с. Оноківці, під каменем на луці, 29.09.2002 (1).

****Gyrophaena nitidula* (Gyllenhal, 1810)** ур. Товстий Грунь, 8.06.1999 (2); с. Невицьке, 17.07.1999 (3); г. Бужора, 1.08.2002 (2); с. Кам'яниця, 4.05.2003 (1); с. Ставне, 24.05.2003 (1); с. Жорнава, 31.05.2003 (2); Сирий поток, 22.06.2003 (1). Зустрічається на деревних грибах.

****Agaricochara latissima* (Stephens, 1832)** (=*laevicollis* Kraatz, 1854) с. Невицьке, на деревних грибах, 4.12.2005 (2).

***Euryusa brachelytra* Kiesenwetter, 1851** Зустрічається досить часто в передгір'ях разом з мурашками *Lasius brunneus*.

***Euryusa castanoptera* Kraatz, 1856** с. Ворочево, 7.04.1999; ок. с. Кам'яниця, ур. Сирий Поток, 26.05.1999 (2); с. Кам'яниця, 13.04.2002 (3); с. Заричево, 9.05.2003 (1). Під корою і на гниючих стовбурах бука.

****Euryusa coarctata* Maerkel, 1845** м. Ужгород, у *Lasius*, 18.05.1999 (1).

***Euryusa sinuata* Eichson, 1837** с. Тисянка, 6.10.1998 (1).

***Phymatura brevicollis* (Kraatz, 1856)** с. Синевирська Поляна, 6.08.1999 (2); с. Невицьке, 16.08.1997 (1); ур. Товстий Грунь, 7.06., 11.07.1999 (8); ок. с. Жорнава, 10.05.2003 (1); ок. с. Ставне, г. Берці, 24.05.2003 (1); ок. с. Домашин, г. Руг, 7.06.2003 (1). Зустрічається на трутовиках.

****Cyphaea curtula* (Erichson, 1837)** с. Оноківці, під корою *Carpinus*, 9.03.2003 (1).

***Anomognathus cuspidatus* (Erichson, 1839)** м. Ужгород, 31.03.1999 (2); с. Оріховиця, 3.12.2000 (3); с. Невицьке, 24.08.2003 (2). Під корою буків.

****Rhopalocerina clavigera* (W. Scriba, 1859)** с. Кам'яниця, у лісовій підстилці, 13.11.2005 (1).

****Callicerus rigidicornis* (Erichson, 1839)** с. Кам'яниця, берег потока, 26.05.1999 (2).

***Enalodroma hepatica* (Erichson, 1839)** ок. с. Руські Комаровці, в підстилці під дубом, 17.04.1998 (1).

***Dadobia immersa* (Erichson, 1837)** с. Ворочево, під корою *Populus* 7.04.1999 (1).

****Aloconota pfefferi* (Roubal, 1929)** ур. Кузій, берег потока, 8.07.2000 (1).

****Atheta luridipennis* (Mannerheim, 1830)** с. Оноківці, 27.07.1999.

****Alianta incana* (Erichson, 1837)** с. Жорнава, берег болота, 1.05.2001 (2).

***Thamiaraea cinnamomea* (Gravenhorst, 1802)** ок. с. Оноківці, на сокові з пораненого дуба, 19.06.2006 (5).

****Zyras haworthi* (Stephens, 1832)** с. Оноківці, буковий ліс, в польоті, 17.06.2004 (1).

****Lomechusa pubicollis* C.Brisout de Barneville, 1860** с. Оноківці, в польоті, 18.04.2005 (1).

***Lomechusa emarginata* (Paykull, 1789)** с. Невицьке, наплави р. Уж, 17.03.2002 (1).

***Dinarda dentata* (Gravenhorst, 1806)** с. Оріховиця, у *Formica*, 1.04.2005 (1); с. Невицьке, у *Formica*, 27.03.2005 (1); ssp. *pygmaea* Wasmann, 1894: с. Невицьке, під каменем у мурашок 9.04.2005 (1); с. Ворочево, у *Formica*, 16.04.2005 (1).

***Ilyobates mech* (Baudi, 1848)** ур. Кузій, у підстилці, 20.06.1998 (1).

****Deubelia picina* (Aubé, 1850)** с. Оноківці, наплави р. Уж, 31.03.2001 (1).

***Homoeusa acuminata* (Märkel, 1842)** ок. с. Кам'яниця, ур. Сирий Поток, 26.05.1999 (1); с. Мерешор, на камені у потоку, 15.07.2005 (1). Мірмекофіл у видів з роду *Lasius*.

****Rheochara spadicea* Erichson, 1837** Оноківці, наплави, 15.07.1998 (1).

***Aleochara erythroptera* Gravenhorst, 1806** с. Ворочево, 23.05.1999 (1).

***Trichonyx sulcicollis* (Reichenbach, 1816)** м. Ужгород, 22.05.1998 (1); с. Ворочево, 26.06.1998 (1); с. Оноківці, наплави р. Уж,

5.04.2001 (1); с. Оріховиця, підстилка під дубом, 27.05.2005 (1).

****Amauronyx maerkeli* (Aubé, 1844)** ок. м. Мукачево, г. Ловачка, під каменем, 2.04.2005 (1).

***Saulcyella schmidti* (Märkel, 1844)** м. Ужгород, 2.01.1998, 22.05.1998 (5); с. Ворочево, 26.06.1998 (2); с. Оноківці, 15.07.1998 (4); с. Оріховиця, 26.06.2005 (2). Під корою, в трухлій деревині, у підстилці разом з мурашками з роду *Lasius*.

***Batrisus formicarius* Aubé, 1833** м. Ужгород, 4.04.1999 (3); с. Оноківці, 10.04.1999 (2); с. Жорнава, 1.05.2001 (1); с. Невицьке, 30.11.2003 (1); ур. Кузій, 20.06.1998 (1). У *Lasius brunneus*.

****Bryaxis femoratus* (Aubé, 1844)** м. Мукачево, г. Ловачка, 2.04.2005 (3); с. Оноківці, 29.05.2005 (2). Під каменями на сухих південних схилах.

***Bryaxis nigripennis roubali* Machulka, 1926** с. Оноківці, лісова підстилка, 19.09.1998 (1).

***Bryaxis nodicornis* (Aubé, 1833)** с. Оноківці, лісова підстилка, 12.02.1998 (2).

***Bryaxis puncticollis* (Denny, 1825)** м. Ужгород, берег болота, 22.05.1998 (2).

***Bryaxis reitteri* (Saulcy, 1875)** ок. с. Кобилецька Поляна, г. Кобила, 20.06.1998 (1).

***Bryaxis ruthenus* (Saulcy, 1876)** ок. с. Кам'яниця, 26.05.1999 (1); Горгани, г. Кам'янка, 10.08.1999 (2). Зустрічається здебільшого у лісовій підстилці.

***Bryaxis weisei* (Saulcy, 1875)** г. Кам'янка, під каменем на вершині, 10.08.1999 (2).

****Rybaxis laminata* (Motschulsky, 1836)** с. Оноківці, підстилка під *Populus* на березі р.Уж, 17.04.2005 (1).

***Ctenistes palpalis* Reichenbach, 1816** с. Оноківці, 22.05.2005 (1); с. Дротинці, заплава р. Тиса, косіння, 29.08.2005 (1).

***Claviger testaceus* Preyssler, 1790** с. Невицьке, 16.04.2001 (1); м. Ужгород, 16.05.2005 (11). Мірмекофіл, зустрічається в мурашниках *Lasius flavus*.

Висновки

Різноманітність природних умов обумовлює багатство стафілінідофауни Закарпаття, яка нараховує за попередніми приблизними підрахунками понад 1000 видів.

Серед 123 розглянутих видів стафілінід 41 вид є новим для Закарпаття, а види *Pseudomedon obscurellus* (Erichson, 1840), *Platydomene bicolor* (Erichson, 1840), *Lathrobium fennicum* Renconen, 1938, *Tachyporus corpulentus* (J. Sahlberg, 1876), *Aloconota pfefferi* (Roubal, 1929) наведені нами вперше для фауни України.

Подяка. *Автор щиро дякує Ю. О. Богданову і А. А. Петренку за надання цінних порад при написанні статті.*

---

1. *Богданов Ю. А.* Ландшафтно-географическое распределение стафилинид (Staphylinidae, Coleoptera) в Украинских Карпатах // Экология. – 1980а. – № 2. – С. 74-80.
2. *Богданов Ю. О.* Сукцессионная динамика населения стафилинид (Coleoptera, Staphylinidae) Украинских Карпат // Зоол. журнал. – 1981. – Т. 9. – С. 1419-1422.
3. *Мателешко О. Ю.* До вивчення стафілінів (Coleoptera, Staphylinidae) Закарпаття // Загальна і прикладна ентомологія в Україні. Тези наукової конференції, присвяченої пам'яті члена-кореспондента НАН України, доктора біологічних наук, професора Володимира Гдальєвича Доліна (Львів 15-19 серпня 2005 р.). – Львів, 2005. – С. 140-142.
4. *Петренко А. А.* Нове и малоизвестные для фауны Украины жуки-стафилиниды (Coleoptera, Staphylinidae) // Вестник зоологии. – 1978. – № 1. – С. 49-54.
5. *Петренко А. А.* Видовий склад та екологічні особливості стафілінід підродини Tachyporinae (Coleoptera, Staphylinidae) фауни України // Загальна і прикладна ентомологія в Україні. Тези наукової конференції, присвяченої пам'яті члена-кореспондента НАН України, доктора біологічних наук, професора Володимира Гдальєвича Доліна (Львів 15-19 серпня 2005 р.). – Львів, 2005. – С. 166-167.
6. *Abafi-Aigner, L.,* Entomologia Kirándulás Ungemegyében. Rovart. Lapok, 4. (1987), p. 12-45, 52-56. (Auszug deutsch.).
7. *Biró L.* A Keleti- Kárpátok videkenek jellemzo rovarfajai // A Magyar Kárpátegyuulet evkonyve. – 1885. – XII. – P. 126–132.
8. *Kuthy D. A* Magyar birodalom allatvilaga. T. 3. Arthropoda (Insecta, Coleoptera). – Budapest, 1896. – 213 p.
9. *Lawrence J. F., Newton A. F.* Families and subfamilies of Coleoptera (with selected genera, notes, references and data of family-group names) // J. Pakaluk and S. A. Slipinski (eds.). Biology, Phylogeny and Classification of Coleoptera: Papers Celebrating the 80th Birthday of Roy A. Crowson. – Warszawa: PAN, 1995. – P. 779–920.
10. *Mocsári S.* Adatok Zemplen- es Ungmegyek faunájához // Mathem. es. termeszettud. kozlemenyek. – Budapest, 1877. – XIII. – P. 135–185.
11. *Roubal J.* Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Podkarpatska. – Praha, 1930. – T. 1. – 527 s.
12. *Roubal J.* Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Východních Karpat. – Praha, 1937–1941. – T. 3. – 321 s.

Отримано: 18 січня 2007 р.
Прийнято до друку: 4 лютого 2007 р.